

Sammenfattende redegørelse

Miljøvurdering af Lokalplan 1234, Biogasanlæg ved Vemmeløsevej, Dalmose og
Kommuneplantillæg nr. 36 til Kommuneplan 2017

Maj 2022

Indhold

HVAD ER EN SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE.....	3
PLANLÆGNINGEN	3
INTEGRERING AF MILJØHENSYN I PLANEN	5
HØRINGENS INDFLYDELSE PÅ PLANLÆGNINGEN.....	9
ALTERNATIVER.....	10
OVERVÅGNING	11

HVAD ER EN SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

Når der er udarbejdet en miljøvurdering af en plan eller et program, skal Slagelse Kommune, inden planen eller programmet vedtages endeligt, behandle de indkomne høringssvar og indarbejde eventuelle miljøhensyn i den endelige plan.

Der skal iht. Miljøvurderingsloven (LBK nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)) udarbejdes en sammenfattende redegørelse for

- hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Høringssvarene er gengivet i en hvidbog, hvor høringssvarenes fulde ordlyd også fremgår.

Hvidbogen og den sammenfattende redegørelse forelægges byrådet, inden planen eller programmet godkendes eller vedtages endeligt. Den sammenfattende redegørelse offentliggøres samtidig med den endeligt godkendte eller vedtagne plan eller program.

Denne sammenfattende redegørelse vedrører miljøvurderingen af Lokalplan 1234, Biogasanlæg ved Vemmeløsevej, Dalmose og Kommuneplantillæg nr. 36 til Kommuneplan 2017. Kommuneplan 2017 er erstattet af Kommuneplan 2021. I den forbindelse er kommuneplantillæg nr. 36 bortfaldet idet indholdet i kommuneplantillægget er indarbejdet i Kommuneplan 2021.

PLANLÆGNINGEN

Biogasanlægget blev etableret i 1994 med en enkelt reaktor til udvinding af gas fra biomasse, og nogle år senere blev anlægget udbygget med endnu en reaktor. Store dele af anlægget er nedslidt, og anlægget skal renoveres og udbygges senest i 2022 for at opretholde en produktion og afsætning af biomasse.

Hashøj Biogasanlæg ønsker at udvide produktionen væsentligt og behandle flere forskellige typer biomasse, for at sikre en sammensætning af biomasse, der kan optimere gasproduktionen. Dette vil især omfatte modtagelse af en større andel af fast biomasse som dybstrøelse, sammenbrændt korn/hø/halm mm., ligesom der vil blive etableret et anlæg til forbehandling af kildesorteret organisk dagrenovation, for at øge kapaciteten for modtagelse af denne fraktion.

Modtagelse af industribaseret biomasse vil desuden blive øget i den udstrækning, det vil optimere gasproduktionen.

Projektet kan ikke etableres indenfor rammerne af de gældende kommuneplanrammer og den gældende lokalplan 129, hvorfor det kræver både tillæg til kommuneplanen samt en ny lokalplan (Kommuneplan 2017 er erstattet af Kommuneplan 2021). I den forbindelse er kommuneplantillæg nr. 36 bortfaldet idet indholdet i kommuneplantillægget er indarbejdet i Kommuneplan 2021). Slagelse Kommune har desuden vurderet, at både plangrundlaget og projektet skal miljøvurderes. Der er derfor udarbejdet en fælles miljørapport for plangrundlaget og projektet.

Høring

Planforslaget og miljøvurderingsrapporten har været fremlagt i offentlig høring i perioden fra den 29. oktober 2021 til den 24. december 2021.

Miljøvurderingen af Lokalplan 1234 og Kommuneplantillæg nr. 36 fokuserer på de væsentlige ændringer i forhold til Kommuneplan 2017 og Lokalplan 129 som erstattes af Lokalplan 1234.

Miljøvurderingen er gennemført på et niveau med en detaljeringsgrad, der svarer til det niveau, planen befinder sig på.

INTEGRERING AF MILJØHENSYN I PLANEN

I forbindelse med udarbejdelse af planforslaget har der været foretaget en systematisk gennemgang af nationale interesser samt den overordnede strategi for kommuneplanen, kommuneplanens hovedstruktur og retningslinjer med hensyn til indvirkning på forskellige miljøparametre for blandt andet at sikre integration af miljøhensyn i planlægningen samt sikre, at dette foreligger dokumenteret.

Miljøvurderingen har desuden bidraget til at vurdere, hvorvidt planlægningen forventes at medføre væsentlige indvirkninger på miljøet.

Miljøvurderingen er udarbejdet med fokus på relevante miljøforhold, jf. bilag 4 og 7 i miljøvurderingsloven, og har derfor behandlet følgende miljøforhold:

1. Biomassegrundlag og afsætning.
2. Landskabelig påvirkning.
3. Naturbeskyttelse.
4. Jord.
5. Grundvand, spildevand og overfladevand.
6. Luft- og lugtemissioner.
7. Klima- og drivhuseffekt.
8. Støj.
9. Affald.
10. Trafikale forhold.
11. Risikovurdering.
12. Befolkning og sundhed.
13. Materielle goder, arkitektonisk og arkæologisk kulturarv.
14. Påvirkningernes socioøkonomiske forhold.

Ved undersøgelsen af de enkelte fokusområder i miljørapporten er det vurderet, om der bør stilles særlige krav i forhold til de enkelte fokusområder. Miljørapporten har konkluderet følgende:

Ad 1: Der er tilstrækkelige mængder af biomasse til den fulde udbygning af biogasanlægget. Afsætningen søges holdt indenfor en radius omkring Hashøj Biogasanlæg på ca. 10 km, men større afstand kan komme på tale. Afsætningen af gas vil blive sikret gennem aftale om levering til det danske naturgasnet. Udvidelsen af Hashøj Biogasanlæg vil få en positiv indvirkning på mulighederne for en optimal håndtering for områdets landbrug, både hvad angår mulighederne for optimal håndtering af landbrugenes gylle, dybstrøelse mm., samt for tilførsel af et gødningsprodukt, der understøtter jordens indhold af organisk materiale.

Ad 2: Hashøj Biogasanlæg ligger nedenfor en mindre bakkeformation i retning mod Gimlinge, men til øvrige sider er terrænet fladt, og det eksisterende anlæg er synligt på lang afstand, hvor det især er den hvide gaslagertank, der fremstår markant.

Ved udvidelsen af anlægget vil især den øgede højde på de nye reaktortanke øge synligheden af anlægget. De nye tanke vil blive etableret i lyse jordfarver i grønne eller grålige toner, hvilket vil dæmpe synligheden, og i takt med etableringen af randbeplantning på i dag åbne sider, som delvist etableres på volde, vil anlægget blive yderligere sløret.

Ad 3: Udvidelsen af Hashøj Biogasanlæg vil ikke direkte påvirke det nærmeste habitatområde, recipienter i lokalområdet eller habitatområder negativt. Beregningen af kvælstofdepositionsbidrag viser desuden at der heller ikke sker en mærkbar indirekte påvirkning.

Ad 4. Overskudsjord fra projektet vil blive anvendt til etablering af jordvolde og der er ikke nogen risiko for forurening af jord og grundvand fra projektet.

Ad 5. Oplag af potentielt forurenende kemikalier foregår indendørs eller i gruber, så der ikke kan ske større udslip, og spildevandet i form af vaskevand mm. genanvendes i reaktortankene. Rundt om tankene er der etableret omfangsdræn, hvorfra vandet løber til pumpeump og genanvendes i produktionen. Ved renovering og udvidelse af biogasanlægget vil større områder til oplag blive befæstede, ligesom der etableres styret afvanding fra nye køreveje. Vandet herfra vil blive ledt til nyt bassinanlæg sandfang og olieudskillere. Anlæggets sikkerhed i forhold til grundvand, spildevand og overfladevand bliver dermed forbedret.

Ad 6. Renoveringen og udvidelsen af anlægget vil ske efter nyeste standarder, så luft- og luftemissionerne minimeres, og risikoen for læk og andre uheld begrænses. Den eksisterende modtagehal erstattes af en ny, lukket modtagehal med udsugning gennem et nyt biofilter, og der etableres et nyt gasopgraderingsanlæg med tilhørende nyt gasfyr eller lignende varmekilde. Det er dokumenteret at de vejledende grænseværdier er overholdt.

Ad 7. Anlægget vil bidrage med en væsentlig fortrængning af CO₂ fra fossile brændsler, og har på den baggrund en positiv klimapåvirkning. Der er desuden ikke nogen klimarelaterede risici for biogasanlæggets aktiviteter.

Ad 8. Under driften af biogasanlægget vil der bl.a. forekomme støj fra maskiner, ventilationsanlæg samt kørsel og af- og pålæsning. De støjende maskiner vil generelt blive indkapslet eller placeret indendørs, så de ikke giver anledning til støj i omgivelserne. Den væsentligste kilde til støj i omgivelserne er fra lastbiler, og især den støj, der forekommer, når der trykudlignes.

Der er foretaget simple beregninger af de planlagte aktiviteters støjpåvirkning ved nærmeste bolig (ca. 470 m fra anlægget). Beregningerne viser, at støjgrænserne ved nærmeste bolig kan overholdes med god margin både i nat- og dagperioden.

Ad 9. Gødningsproduktet i form af den afgassede biomasse fraføres løbende til lagertanke placeret spredt i nærområde. Med udvidelsen vil affaldsmængderne fra Hashøj Biogasanlæg blive væsentligt forøgede, især hvad angår affald fra oparbejdningen af kildesorteret organisk dagrenovation (KOD). Udsorteringen af fremmedlegemer i KOD vil resultere i mindre mængder genanvendelige materialer, men den største mængde vil være i form af et relativt tørt restprodukt med høj brændværdi, som er værdifuld for en effektiv forbrændingsproces på forbrændingsanlæg.

Ad 10. Der er foretaget en fremskrivning af den forventede tunge trafik til og fra Hashøj Biogasanlæg, baseret på de til- og fraførte mængder. Vejene i området er generelt i god vedligeholdelses stand, og Vemmeløsevej som den primære transportvej er en for kommuneveje relativt bred vej, hvor større køretøjer kan passere uhindret. En delstrækning af Vemmeløsevej mellem Vemmeløse og Dalmoose er smallere end vejen generelt. På strækninger er der nedsat hastighed, og hele Vemmeløsevej vurderes at leve op til den standard, der gælder for veje med denne type trafik.

Trafikken til og fra Gimlinge fordeles på flere veje, som alle er smallere end Vemmeløsevej, og hvor tung trafik har sværere ved at komme forbi hinanden. Disse situationer vurderes selv efter fuld udbygning af Hashøj Biogasanlæg at blive relativt sjældne.

Passage af gennemkørende trafik i retning fra anlægget mod Gimlinge vil blive modvirket.

Ad 11. Anlægget er en såkaldt risikovirksomhed på grund af det relativt store gaslager. Det betyder, at anlægget er omfattet af særlige krav til sikkerhedsforanstaltninger og overvågning. I praksis vil det være usandsynligt, at der vil opstå et uheld med eksplosion i et gaslager, da dette vil kræve det rigtige blandingsforhold med atmosfærisk luft, og at gassen frigives momentant samtidigt med tilstedeværelse af en tændkilde.

Der er udført beregninger af, hvordan en eventuel eksplosion vil påvirke omgivelserne. På den baggrund er det vurderet, at risikopåvirkningen i alle faser vil være lille, da der er tale om en påvirkning af kort varighed i et lille område. Risikozoner omkring anlægget vil ikke blive påvirket væsentligt, som følge af en udvidelse af anlægget, idet behovet for oplagring af gas i lagertanke mindskes ved anlæggets tilslutning til naturgasnettet.

Tilslutningsledningen etableres efter særlige forskrifter med henblik på beskyttelse af omgivelserne for risiko og risikoen for omgivelserne fra ledningen vurderes lille.

Ad 12 Biogasanlægget vil især være synligt fra de nære omgivelser set fra Vemmeløsevej og især i den første tid efter etablering af det nye anlæg, og indtil beplantningen omkring anlægget er vokset til. Derefter vil det kun være toppen af tankene samt skorstene, der vil være synlige. For at modvirke synligheden etableres en række hurtigtvoksende træer, der vil stå indtil det egentlige plantebælte vurderes tilstrækkeligt.

Tilslutningsledningens etablering sker efter retningslinjerne i Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger, og sikrer derfor, at naboerne kan føle sig trygge.

Som afværgetiltag for luft- og lugtmissioner etableres på biogasanlægget et luftrensingsanlæg og det sikres, at luftmissioner fra afkast overholder de vejledende grænseværdier.

Støjende anlæg placeres i lukkede bygninger samt isolerede containere og det sikres, at de vejledende støjgrænser overholdes.

Udvidelsen af biogasanlægget er en klimamæssig gevinst i forhold til omstillingen til vedvarende energi. Udvidelsen af det eksisterende biogasanlæg vil få en positiv socioøkonomisk effekt, om end den ikke kan betegnes som væsentlig. Der vil i anlægs- og driftsfasen blive skabt arbejdspladser indenfor bygge- og biogassektoren. Som følge af udvidelsen vil biogasanlægget kunne øge produktionen af biogas betragteligt, og det vil medføre afledte effekter i jordbrugserhvervene, blandt andet på grund af biomassens øgede gødningsværdi.

Samlet set vurderes det, at anlæggets udvidelse ikke vil få sundhedsmæssige påvirkninger på mennesker.

Ad 13. En stor del af byggefeltet i lokalplanområdet er undersøgt / bearbejdet tidligere, hvorfor det ikke forventes, at der vil blive fundet værdifulde fortidsminder. Det lokale museum inddrages forud for igangsætning af bygge- og anlægsarbejder, så anlægsarbejderne ikke risikerer at ødelægge fortidsminder. Retningslinjerne i lokalplanen skal sikre, at det fremtidige anlæg falder bedst muligt ind i det omgivende landskab, hvilket bl.a. sker ved krav om etablering af beplantningsbælter, farvevalg på bygninger og tanke samt bygningers højde og omfang.

Ad 14. Renovering og udvidelse af Hashøj Biogasanlæg forventes at få positiv effekt på klimabelastning, ressourceudnyttelse, lugtforhold ved anvendelse af afgasset biomasse/gødning på marker og på beskæftigelsen i området, både hvad angår ansatte på anlægget som hos underleverandører. Der er en

række positive effekter fra reovering og udbygning af anlægget, og den begrænsede påvirkning i relation til indblik og trafik vurderes ikke at påvirke ejendomspriserne i nærområdet.

Udvidelsen af det eksisterende biogasanlæg vil få en positiv socioøkonomisk effekt, om end den ikke kan betegnes som væsentlig. Der vil i anlægs- og driftsfasen blive skabt arbejdspladser indenfor bygge- og biogassektoren. Som følge af udvidelsen vil biogasanlægget kunne øge produktionen af biogas betragteligt, og det vil medføre afledte effekter i jordbrugserhvervene, blandt andet på grund af biomassens øgede gødningsværdi.

Samlet set vurderes det, at anlæggets udvidelse ikke vil få sundhedsmæssige påvirkninger på mennesker. Vurderingerne af de forskellige oplyste miljøforhold i miljørapporten skulle afklare, om planforslagene eller projektet i sig selv ville medføre væsentlige miljøpåvirkninger af omgivelserne og om der var behov for forskellige afværgeforanstaltninger for at imødegå evt. væsentlige påvirkninger. De relevante afværgeforanstaltninger er derfor inkluderet i planforslaget, i vilkår til VVM-tilladelsen eller gennem vilkår i miljøgodkendelsen i henhold til Miljøbeskyttelsesloven.

På den måde er der allerede i planforslaget indarbejdet en række miljøhensyn for at undgå, reducere og/eller kompensere for eventuelle negative miljøpåvirkninger på omgivelserne.

Det skal desuden præciseres, at den efterfølgende miljøgodkendelse og andre tilladelser vil være underlagt de til enhver tid gældende miljøregler.

HØRINGENS INDFLYDELSE PÅ PLANLÆGNINGEN

I forbindelse med den offentlige høring af Forslag til Lokalplan 1234, Kommuneplantillæg nr. 36 og den samlede miljørapport med bilag er der modtaget i alt 11 høringssvar.

Alle høringssvar er samlet og behandlet i en hvidbog, hvor høringssvarenes fulde ordlyd også fremgår.

Høringssvarene omhandler overordnet set følgende emner:

- Trafikpåvirkning, vejforhold og trafiksikkerhed.
- Støj.
- Lugt.
- Luft.
- Klima.
- Visuel påvirkning.
- Risiko.
- Alternativ placering.
- Natur.
- Grundvand, spildevand og overfladevand.
- Menneskers sundhed.
- Materielle goder, arkitektoniske og arkæologiske kulturarv.
- Socioøkonomiske forhold.
- Samfundsøkonomi.

Indsigelserne og bemærkningerne fra høringsperioden har ført til følgende justering i Lokalplan 1234:

Lokalplanens § 9.1 er ændret så der skal etableres et 10 meter bredt plantebælte, som skal beplantes med hurtigt voksende hjemmehørende og egnskarakteristiske træer og buske, hvor træer kan opnå en højde på min. 20 m.

I lokalplanens redegørelse under afsnittet "Indhold – Ubebyggede arealer" er tekst om at inspiration til valg af træarter og buske kan hentes i egnens læhegn udgået.

ALTERNATIVER

Det eksisterende biogasanlæg er forankret i området omkring Vemmeløse ud fra leverance af biomasser og afsætning af færdigt gødningsprodukt. Det væsentlige og rimelige alternativ, der har været behandlet i forbindelse med miljøvurderingen af Lokalplan 1234 og Kommuneplantillæg nr. 36, er det såkaldte 0-alternativ, som tager udgangspunkt i den udvikling, der vil finde sted, hvis planlægningen ikke vedtages.

Slagelse Kommune har, med afsæt i miljøvurderingen af Lokalplan 1234 og Kommuneplantillæg nr. 36, herunder vurderingen af 0-alternativet, valgt at fastholde Lokalplan 1234 fremfor 0-alternativet.

Begrundelsen for at fastholde Lokalplan 1234 fremgår af nedenstående vurderinger af konsekvenser ved 0-alternativet:

- Store dele af anlægget er nedslidt og står for en udskiftning.
- Beregninger har vist, at der ikke er økonomi i at foretage en renovering uden samtidigt at udvide anlægget og få en større volumen til at betale investeringerne. Anlægget vil derfor blive lukket ned på det tidspunkt, hvor nuværende anlæg definitivt ikke kan holdes forsvarligt kørende.
- Hashøj Biogasanlæg er et lokalt forankret anlæg i det sydlige Vestsjælland, og der er ikke andre større biogasanlæg i området, der kan modtage og behandle gødning og restprodukter fra landbrug i området, der ikke har gårdbiogasanlæg til eget brug. Ligeledes vil der i området ikke blive leveret biomasse til lokalområdets marker.
- De miljømæssige konsekvenser af en afvikling af Hashøj Biogasanlæg vil være negative, hvad angår produktionen af vedvarende energi, og derved klimaregnskabet, ligesom en optimal udnyttelse af bioaffald i området ikke vil kunne opnås.
- En nedlæggelse af biogasanlægget vil bevirke, at trafikken på Vemmeløsevej og andre nærliggende lokalveje vil mindskes, som vil kunne opleves positivt for bløde trafikanter. Der vurderes ingen andre væsentlige positive effekter ved en nedlukning af anlægget.

OVERVÅGNING

Planområdet og dermed anlægget bliver omfattet af retningslinjer og rammer i kommuneplanen og bestemmelser i eksisterende lokalplan samt vilkår i VVM-tilladelsen og miljøgodkendelsen.

Krav til højder, materialer, beplantning m.m. påses overholdt ved kommunes udstedelse af byggetilladelse. Overholdelse af vilkårene overvåges ved, at der i miljøgodkendelsen stilles vilkår for målinger, kontrol og egenkontrol og ved miljømyndighedens løbende tilsyn efter reglerne herfor.

Såfremt Slagelse Kommune vurderer, at virksomheden giver anledning til udledning af eksempelvis støj eller lugt, der kan være til gene for omgivelserne, kan kommunen lade virksomheden udarbejde en handleplan til nedbringelse af generne, der skal godkendes af kommunen og derefter gennemføres. Overvågningen af den trafikale udvikling er en del af den almindelige overvågning af trafikken, der udføres af Slagelse Kommune.

Området og omgivelserne, herunder naturområder, vandmiljø og grundvand indgår i den almindelige naturovervågning efter gældende lovgivning.